

Alva Myrdal-centrum
Verksamhetsberättelse **2025**

UPPSALA
UNIVERSITET

Innehåll

Förord.....	4
Bakgrund.....	5
Organisation och ledning	5
Utbildning.....	6
Forskning.....	7
Samverkan.....	14
Ekonomi.....	17
APPENDIX 1.....	18

Förord

Året 2025 karaktäriserades av ökade spänningar och en urholkning av den fredliga kärnvapendiplomatin. Flera kärnvapenstater har varit involverade i väpnade konflikter. Rysslands krig mot Ukraina har fortsatt under hela året och i maj blossade strider upp mellan de två kärnvapenstaterna Indien och Pakistan. Israels och USA:s attacker mot Iran öppnade också dörren för att hantera misstankar om kärnvapenutveckling genom militära medel snarare än genom diplomati och verifikation. Detta sätter det globala icke-spridningsfördraget (NPT) på prov. Avsaknaden av seriösa samtal om ett alternativ till Nya START-avtalet mellan USA och Ryssland, som går ut i februari 2026, har också varit talande. Samtidigt har Ryssland testat nya kärnenergidrivna missiler som ska kunna bära kärnvapen och Trump kontrat med vaga uttalanden om att testa USA:s kärnvapen. Denna utveckling skapar osäkerhet och påminner oss om vikten av transparens och diplomatiska förbindelser mellan kärnvapenstaterna. En annan dystert utveckling är att nedrustningen av kärnvapen avstannat. Efter flera decennier av minskade antal kärnvapen i världen kommer nu rapporter om att Kina börjat utöka sin kärnvapenarsenal medan andra länder uppgraderar sina kärnvapenprogram genom s.k. modernisering. I Europa gror idéer om ett utvecklat kärnvapensamarbete.

AMC har mot bakgrund av denna utveckling fortsatt sitt arbete med att bedriva forskning och undervisning om kärnvapenedrustning och relaterade frågor, och därigenom bygga en kunskapsbas för att kunna bistå med policystöd. Vi har utbildat morgondagens experter och genom vår internationella konferens stimulerat multidisciplinär forskning. Vi har utökat vår forskning inom både AI-styrning och kärnvapenedrustning i ett nordiskt perspektiv, vilket speglar nya politiska utmaningar. Vår nya satsning på AMC Insights är ett steg framåt för att tillgängliggöra våra forskares insikter och sprida kunskap och aktuell analys till en bredare publik.

AMC har nu funnits i fem år och vi har byggt upp en internationellt stark miljö med forskare från både fysik och freds- och konfliktforskning vid Uppsala universitet och policyanalys på SIPRI. Denna verksamhetsberättelse ger en översikt över den forskning och utbildning vi bedrivit, samt den samverkan med det omgivande samhället vi genomfört under det senaste året. Kärnvapenedrustning är ett långsiktigt projekt och på vägen dit behövs också kunskap om politiska och tekniska aspekter på rustningskontroll och icke-spridning. AMC finns för att bidra med bred kompetens inom detta fält.

Cecilia Wikström
Styrelseordförande
Alva Myrdal-centrum
för kärnvapenedrustning

Lisa Hultman
Föreståndare
Alva Myrdal-centrum
för kärnvapenedrustning

Bakgrund

Alva Myrdal-centrum för kärnvapenedrustning – Alva Myrdal Centre for Nuclear Disarmament (AMC) – inrättades av Uppsala universitets rektor den 23 mars 2021 enligt modell centrumbildning utan egen personal (UFV 2020/716). AMC placerades organisatoriskt vid Samhällsvetenskapliga fakulteten/Institutionen för freds- och konfliktforskning (FoK). Ett första sammanträde med styrelsen för AMC ägde rum den 21 juni 2021.

Organisation och ledning

Under de första åren leddes centret av professor Erik Melander. Han klev av uppdraget som föreståndare för AMC den 31 maj 2025 och efterträddes av Lisa Hultman, professor i freds- och konfliktforskning. Att vara föreståndare för AMC är ett uppdrag på 50% av heltid. Föreståndaren leder, företräder och utvecklar fortlöpande centrumets verksamhet, samt ansvarar för intern styrning och kontroll.

Föreståndaren svarar inför AMC:s styrelse och är huvudföredragande i styrelsen. Styrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med centrumets syfte.

Styrelsen består av:

- Cecilia Wikström, ordförande
- Peter Wallensteen, vice ordförande
- Charles Parker
- Charlotta Sparre
- Daniel Primetzhofer
- Jakob Hallgren
- Jessica Strömbro
- Lisa Freyhult

Styrelsen sammanträdde vid fyra tillfällen under 2025.

AMC har en administratör på heltid och en kommunikatör på 35%. Bägge har anställning vid värdinstitutionen och prefekten för FoK är chef med arbetsgivaransvar.

Under året rekryterades Sophia Hatz till universitetslektor i freds- och konfliktforskning med inriktning mot kärnvapenedrustning. Tjänsten finansieras till 50 % av AMC. Sedan tidigare finns en position som universitetslektor i tillämplad kärnfysik som delvis finansieras av AMC. Centret har två doktorander: en placerad vid Institutionen för freds- och konfliktforskning och en vid Institutionen för fysik och astronomi.

AMC:s forskningsarbete är i övrigt centrerat kring åtta arbetsgrupper med olika fokus kopplat till kärnvapenedrustning i vid bemärkelse. Varje arbetsgrupp leds av

framstående forskare och består av ett tiotal medlemmar som rekryterats i Sverige och internationellt för att skapa en kritisk massa kring varje tema.

Arbetsgruppernas sammansättning och karaktär skiljer sig från varandra baserat på de olika gruppernas fokus. Detta innebär även att de förväntade resultaten inte är desamma för de olika grupperna. Tack vare olikheterna mellan grupperna kan AMC ta ett omfattande grepp om frågor rörande kärnvapennedrustning, icke-spridning och rustningskontroll.

AMC:s arbetsgrupper:

- **Att förhandla om kärnvapennedrustning:** Leds av Isak Svensson, Dag Hammarskjöld-professor, FoK, och biträdande gruppledare Ulrika Möller, docent, Statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet.
- **Internationella åtgärder för efterlevnad av kärnvapennedrustning:** Leds av Peter Wallensteen, professor emeritus, FoK och Stockholm Process on the Implementation of Smart Sanctions (SPITS).
- **Data om kärnvapenrivalitet, förhandlingar och avtal:** Leds av Magnus Öberg, forskningsledare för Uppsala konfliktdataprogram (UCDP).
- **Teknisk verifikation och monitorering:** Leds av Peter Andersson, universitetslektor, Institutionen för fysik och astronomi (IFA).
- **Kärnvapennedrustning i politiskt beslutsfattande och folkrätt:** Leds av Dr Sibylle Bauer, Director of Studies for Armament and Disarmament, SIPRI, och Dr Wilfred Wan, Director of Weapons of Mass Destruction Programme, SIPRI.
- **Kärnvapennedrustning i ett nordiskt perspektiv:** Leds av Thomas Jonter, gästprofessor vid FoK.
- **Kärnvapennedrustning: Vetenskap, teknologi och geopolitik:** Leds av Masako Ikegami, professor vid institutionen för innovationsvetenskap och vid institutionen för värde- och beslutsvetenskap, Tokyo Institute of Technology.
- **Internationell AI-styrning:** Leds av Sophia Hatz, universitetslektor, FoK.

Utbildning

AMC:s utbildning riktar sig till universitetsstudenter inom både samhällsvetenskap och naturvetenskap, men även till yrkesverksamma personer som vill vidareutbilda sig och utveckla sin kompetens inom ämnet. Denna breda ansats är ett sätt att uppfylla vårt uppdrag att höja kompetensen om kärnvapennedrustningsfrågor i Sverige.

Under vår- och höstterminen 2025 gavs en grundkurs i kärnvapen och nedrustning "Nuclear Weapons and Disarmament" av FoK. Kursen motsvarar 7,5 högskolepoäng och gavs på halvfart kvällstid under våren och på halvfart dagtid under hösten. Ca 35 studenter fullgjorde kursen under 2025. Kursen planeras fortsatt att ges båda terminerna även under 2026. Nästa kurstillfälle är vårterminen 2026.

Majoriteten av studenterna ger kursen betyget "good" eller "very good" i jämförelse med andra universitetskurser de har tagit. I kursutvärderingarna framhävs ofta mångfalden och kalibern av föreläsare, vilka tar in perspektiv från både akademiska och praktiska områden. Studenterna uppskattar också den multidisciplinära ansatsen och att kursens föreläsningar sträcker sig från avskräckning till humanitära aspekter.

Forskarutbildningskursen *Verifiering av kärnvapenexplosioner* har getts vid två tillfällen vid institutionen för fysik och astronomi. Under 2024 identifierades ett behov av att utveckla kursen till en ren onlinekurs, med inspelade videoföreläsningar och självdiagnostiska test, som studenten kan göra i eget tempo, i egen tidszon. Detta för att möjliggöra för fler studenter att delta i och examineras i kursen. Kursen är på 7,5 högskolepoäng och ges i samarbete mellan AMC och FOI. Arbetet med att utveckla kursen till en onlinekurs för avancerad nivå i huvudområdena fysik och teknik påbörjades under 2025. Kursinnehållet har planerats och förinspelning av föreläsningar pågår. Kursen planeras att ges hösten 2026.

För fjärde året i rad gavs sommarkursen "Armament and Disarmament Summer School" i rustning och nedrustning av AMC och Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI), i samarbete med Odesa Center for Nonproliferation (OdCNP). Ansökningstrycket 2025 var rekordhögt. Kursen gavs under en vecka i slutet av augusti 2025 till en grupp på 23 personer från 19 olika länder. Kursdeltagarnas återkoppling var mycket positiv. 100% av de 22 deltagare som lämnade in en kursutvärdering ansåg både att kursen hade motsvarat deras förväntningar och att kursen var relevant för deras fortsatta studier eller karriär. Något som särskilt uppskattas är blandningen av deltagare och möjligheterna till nätverkande inom gruppen och med föreläsare. Kursen kommer att ges igen sommaren 2026.

Under hösten genomfördes en simuleringsövning med mastersstudenter från FoK. Studenterna fick representera länder med olika säkerhetspolitiska intressen inför kommande NPT-förhandlingar. Övningen gjordes i syfte att öka kunskapen och intresset för kärnvapenedrustning bland studenterna på institutionen.

Forskning

Centrumgemensam verksamhet

En seminarieverksamhet (AMC seminar) startades under hösten. Tanken är att ansvaret för organisering av seminariet ska rotera mellan arbetsgrupperna. Under hösten hölls de två första seminarierna, med presentationer av deltagare från arbetsgruppen om Kärnvapenedrustning i ett nordiskt perspektiv respektive arbetsgruppen om Teknisk verifikation och monitorering.

Två gånger per år träffas AMC:s arbetsgrupper för att diskutera pågående projekt och framtida initiativ. Under 2025 handlade diskussionerna till stor del om att blicka

tillbaka på de första 5 åren och att planera för de kommande 5 åren.

Arbetet med boken *Verification in nuclear arms control: between compliance and controversy* har fortskridit, med Armend Bekaj och Peter Wallensteen som redaktörer. Denna redigerade volym representerar den multivetenskapliga bredden inom AMC. I samband med AMC-konferensen hölls en workshop med alla kapitelförfattare. Boken förväntas komma ut i tryck i november 2026.

Centrets fjärde mångvetenskapliga konferens genomfördes i hybridformat i juni 2025. Paneler för presentation och diskussion av forskningsstudier och policyfrågor organiserades. Under två dagar hölls 34 sessioner med bidrag från drygt 110 talare. Runt 170 deltagare fanns på plats i Uppsala och ytterligare personer deltog på distans.

Arbetsgrupp 1: Att förhandla om kärnvapenedrustning

Arbetsgruppen studerar internationella förhandlingar om kärnvapen (nedrustning, begränsningar, icke-spridning, provstopp mm) med utgångspunkt i förhandlingsforskning, etc. Sedan 2022 finns en doktorand knuten till arbetsgruppen.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Boken *Nuclear Negotiations: Conditions for effective nuclear diplomacy* (red. Isak Svensson & Ulrika Möller) färdigställdes och publicerades i november 2025 av Springer förlag. Boken sammanför forskning om internationella förhandlingar med forskning om kärnvapenedrustning och icke-spridning, och presenterar centrala framgångsfaktorer för kärnvapenförhandlingar.
- Arbetsgruppen har fortsatt utveckla datamängden NucNeg som kartlägger kärnvapenförhandlingar från 1945 till 2025. En datapresentationsartikel planeras under 2026.
- Isak Svensson har gjort flera medieframträdanden där han har kommenterat kriget i Ukraina och konflikten mellan Iran och Israel/USA.
- Isak Svensson deltog i två paneler under Bokmässan i Göteborg. Panelerna organiserades av UI i samarbete med AMC.

Arbetsgrupp 2: Internationella åtgärder för efterlevnad av kärnvapenedrustning

Arbetsgruppen tar upp frågor om hur t.ex. internationella inspektioner och sanktioner kan vara effektiva för att minska risken för kärnvapenspridning eller för att upprätthålla nedrustningsavtal.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Arbetet med databasen Inducements and Sanctions on Nuclear Arms Control (DIS-NAC) påbörjades på allvar under 2025. Under årets första halva genomfördes förberedande och bakgrundsriktad forskning, följt av viss grundläggande datainsamling och analys. Under årets andra halva anställdes två amanuenser som bistår med uppbyggnaden av databasen, med särskilt fokus på kodbokens definitioner och variabler.
- Armend Bekaj är medlem i arbetsgruppen *the international Working Group on Nuclear Disarmament Education*, koordinerad av Reppy Institute for Peace and Conflict Studies, Cornell University och deltar i diskussioner och digitala möten. Syftet med dessa överläggningar är att sprida information om ämnet och att hitta sätt att påverka beslutsfattare, exempelvis vid det högnivåmöte som hölls för att uppmärksamma Internationella dagen för total avskaffning av kärnvapen i september 2025.
- Arbetsgruppsmedlemmar deltog i AMC-konferensen som talare, ordföranden och diskussants.
- I december stod arbetsgruppen värd för ett studiebesök av en av gruppens medlemmar, David Cortright. Under sin vistelse höll David en presentation vid ett lunchseminarium, deltog i presentationen av sanktionsdatabasen samt arbetade vidare med sitt bokkapitel om verifiering.

Arbetsgrupp 3: Data om kärnvapenrivalitet, förhandlingar och avtal

Arbetsgruppen arbetar med att ta fram detaljerade data om rivalitet, kriser, förhandlingsprocesser och avtal mellan kärnvapenmakter (potentiella, historiska och nutida) för att möjliggöra nyanserade systematiska jämförande studier av hinder och möjligheter för nedrustning, samt risker för spridning och användning av kärnvapen. Arbetet utförs i samarbete med UCDP. Då arbetsgruppen endast erhöll mindre finansiella medel från AMC under 2025 är deras ambition mer begränsad än de fem full-finansierade arbetsgruppernas. Under året fortsatte dock arbetet med att vidareutveckla datamängder med fokus på avtal och förhandlingar avseende kärnvapenedrustning i vid bemärkelse. Datamängderna om avtal finns tillgängliga via hemsidan AMC Data och ytterligare drygt 40 avtal har lagts till under året.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Organiserade en session vid AMC:s konferens med temat "Unravelling? Reflecting on a Century of Arms Control" där AMC Data presenterades och diskuterades, och där panelen reflekterade över viktiga historiska trender och vad dessa kan säga om framtida utveckling inom rustningskontroll.
- Uppdaterade AMC Data:s webbplats, inklusive dataportalen, avtalsprofilerna och databasen.

- Släppte version 2.0 av AMC:s datamängder om avtal (Weapons and Facilities Dataset; Consultations and Mechanism Dataset; Demonstrated Compliance Dataset; och Verified Compliance Dataset).
- Publicerade version 2025 av AMC Encyclopedia of Arms Control Agreements.
- Producerade en betaversion av AMC Country Year Dataset tillsammans med Mert Can Yilmaz.
- Förberedde en tryckt version av AMC Encyclopedia of Arms Control Agreements.
- Siri Jansson och Magnus Öberg skrev ett utkast till kapitel med titeln "Mapping Arms Control Verification over the 20th Century: Insights from AMC Data" för boken om verifikation redigerad av Armend Bekaj och Peter Wallensteen.

Arbetsgrupp 4: Teknisk verifikation och monitorering

Inom avdelningen för tillämpad kärnfysik bedrivs bland annat forskning i syfte att stödja det internationella samfundet med tekniska lösningar för att säkerställa att kärnmaterial inte avleds från den fredliga kärnbränslecykeln. Arbetet inriktas bland annat på verifiering av använt kärnbränsle, detektorsystem för kärnvapendetonationer, och kommande nya kärnenergisystem som både kan utgöra en utmaning för icke-spridning av klyvbart material och erbjuda en lösning för att förstöra kärnvapenmaterial.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Projektet Coincidence Spectrometry for Radionuclide Monitoring (CoSpeR) med målet att utveckla känsligare instrument för radionuklidmonitorering genom koincidensgammaspectrometri har stärkts under året genom antagning av en doktorand. Projektet har under året utvecklat strålningsbakgrundsmodeller för koincidensmätning, för att i nästa skede medge design och optimering av en detektor. Arbetet redovisades på Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization: Science and Technology Conference (CTBTO-SnT) konferensen och kommer också mynna ut i två artiklar avsedda för tidskrifter. Koincidensdata insamlat med prototypsystemet Germanium detectors in Coincidence (GeCo) har tillgängliggjorts i Data Brief.
- En studie av plutoniumproduktion med Nordkoreas nya reaktor ELWR genomfördes i samarbete med Verification Research, Training and Information Centre (VERTIC) och Open Nuclear Network (ONN). Studien genomfördes delvis under 2024 och har accepterats i Science & Global Security. I studien kombineras reaktor och bränslecykelmodellering med en tidsserie av satellitobservationer, för att identifiera ifall reaktorn används för elproduktion eller för produktion av vapengradigt plutonium.

- Arbetsgruppen har påbörjat ett forskningsprojekt inom verifiering av avveckling av kärnstridsspetsar. En ny signatur har identifierats i det snabba neutronspektrumet under aktiv interrogering med neutroner, som förutses vara svår att dölja, delayed phase neutron energy (DAPHNE). En redogörelse för signaturen är rapporterad i förhandspublicering, och tidskriftsartikel förbereds för Nuclear Instruments and Methods in Physics Research - section A (NIM-A).
- Föreläsningar genomfördes på teman kopplade till arbetsgruppens arbete i AMC:s kurs *Kärnvapen och nedrustning* och i sommarskolan, samt i kurserna *Introduktion till kärnfysik och dess tillämpningar* och *Framtida Nukleära Energisystem – Analyser och Simuleringar* vid IFA.
- Två kapitelutkast för AMC:s bok om verifiering har författats under 2025.
- En student från AMC:s kurs *Kärnvapen och nedrustning* har handletts i ett projekt utmynnande i en publicering om Irans fissila material i Janes Intelligence Review.
- Ett pilotprojekt genomförs i samarbete med B. Lund et al. från Geovetenskaper på Uppsala universitet för att öka känslighet i seismologisk monitorering.

Arbetsgrupp: 5 Kärnvapenedrustning i politiskt beslutsfattande och folkrätt

Arbetsgruppen behandlar det folkrättsliga ramverket med multilaterala avtal som icke-spridningsfördraget, provstoppsavtalet, zonavtal samt frågor som rör kärnvapen där internationella förhandlingar inte har inletts (t.ex. tillverkning av särskilt klyvbart material). Även de bilaterala överenskommelserna om strategisk rustningskontroll mellan USA och Ryssland studeras. Under 2025 fokuserade arbetsgruppen på tre huvudteman: utbildning om nedrustning, teknologisk utveckling och kärnvapen, och nedrustningsprocesser.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Arbetsgruppen anordnade en workshop om ”Utbildning om kärnvapenedrustning: Narrativ och regionala perspektiv” den 11 juni i Solna. Workshopen hade 20 deltagare som representerade 17 institutioner och 11 länder. Sessionerna fokuserade på hur kärnvapenpolicy kan förankras i lokala, nationella och regionala sammanhang, hur samtal kan bryta isoleringen mellan akademiska gemenskaper samt hur befintliga narrativ och paradigmer kan ifrågasättas för att främja mer kritiskt tänkande.
- Arbetsgruppsmedlemmar deltog i AMC-konferensen som talare, ordföranden och diskussants.
- Arbetsgruppen anordnade ett möte om kvantteknologier, rustningskontroll kopplat till kärnvapen och nedrustningsverifiering den 9 december 2025. Mötet arrangeras i samarbete med AMC:s arbetsgrupp om teknisk verifiering

och monitorering.

- Med stöd från AMC har SIPRI konceptualiserat och utvecklat en pågående publikation med den preliminära titeln "China, India, and the United States: AI in Nuclear Postures, Norms and Systems" av Dr Lora Saalman. Detta bakgrundsdokument, som planeras att publiceras i slutet av 2025 eller början av 2026, erbjuder en unik systematisk översikt över hur de tre kärnvapenstaterna integrerar AI i sina kärnvapensystem och relaterade system.
- Medlemmar ur arbetsgruppen deltog vid internationella diplomatiska forum såsom den tredje sessionen av förberedelsekommittén inför översynskonferensen för icke-spridningsfördraget (NPT) 2026 (april–maj 2025) och Första utskottet vid FN:s generalförsamling (oktober 2025), samt vid relevanta konferenser, workshops och rundabordssamtal såsom: Isordarco International School on Disarmament and Research on Conflicts (januari 2025); workshopen "The 2025 NPT Preparatory Committee Session: The Age of Uncertainty" organiserad av James Martin Center for Nonproliferation Studies i Annecy (mars 2025); EU-konferensen om icke-spridning och nedrustning (november 2025); och Wilton Park-konferenser relaterade till rustningskontroll och nedrustning.

Arbetsgrupp 6: Kärnvapennedrustning i ett nordiskt perspektiv

Arbetsgruppens fokus har under de senaste två åren alltmer riktats mot de nordiska länderna och Östersjöregionen, något som från och med hösten 2025 avspeglas i gruppens namn. Skiftet av fokus är en följd av förändrade geopolitiska förutsättningar i närområdet och syftar till att stärka AMC:s relevans som ett svenskt nationellt kunskapscentrum. Arbetsgruppen undersöker hur kärnvapenkontroll, icke-spridning och nedrustning påverkas av de senaste geopolitiska förändringarna, framför allt Rysslands krig i Ukraina och Natos utvidgning. För att ge en viktig kontext tittar gruppen också på Nato som helhet samt på den internationella utvecklingen inom kärnvapenpolitiken.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- *Workshop on Nordic Security: Deterrence and Risk Reduction: The Pugwash Conferences on Science and World Affairs* och AMC organiserade en tvådagarsworkshop 5–6 december för att diskutera och analysera det nya säkerhetspolitiska läget i Östersjöområdet. 16–18 experter samlades i Uppsala, främst från de nordiska länderna men också från USA och Tyskland. Även deltagare från svenska utrikesdepartementet deltog i workshopen. Detta evenemang var den första workshopen i en serie workshops som förväntas pågå från december 2025 till december 2026.
- Thomas Jonter har skrivit ett kapitelutkast till AMC:s kommande bok om verifiering (red. Peter Wallensteen och Armend Bekaj). Kapitlet har titeln

Sweden, United States and the Emergence of a Swedish Nuclear Verification System, 1945-1975.

- Arbetsgruppen organiserade tre paneler vid AMC:s konferens, bl.a. nedrustning och NATO ur ett nordiskt perspektiv.

Arbetsgrupp 7: Kärnvapennedrustning: Vetenskap, teknologi och geopolitik

Arbetsgruppen har en tvärvetenskaplig sammansättning av medlemmar och fokuserar på effekterna av vetenskap, teknik och geopolitik på militära angelägenheter. Avsikten är att granska dynamiken för kärnvapenspridning och kapprustning regionalt och globalt, i syfte att identifiera sätt att bryta denna trend och vända riktningen mot global nedrustning. Då arbetsgruppen inte erhåller årliga finansiella medel från AMC är deras ambition mer begränsad än de fem finansierade arbetsgruppernas. Arbetsgruppen kommer främst att bidra till AMC:s arbete genom att organisera sessioner vid konferensen.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Arbetsgruppen höll en session på AMC-konferensen och Masako Ikegami deltog i ytterligare en panel.
- Masako Ikegami och andra medlemmar ur arbetsgruppen deltog i Pugwash-konferensen i Hiroshima, "80 Years After the Atomic Bombing: Time for Peace, Dialogue and Nuclear Disarmament." Ikegami var med och ledde arbetsgrupp under konferensen.
- Som del av sitt utåtriktade arbete deltog arbetsgruppsmedlemmar i paneldiskussioner och med artiklar i *Bulletin of the Atomic Scientists*.

Arbetsgrupp 8: Internationell AI-styrning

Arbetsgruppen undersöker riskerna på samhällsnivå av avancerad AI, och drar paralleller med kärnteknikens transformativa karaktär och karaktär av att kunna användas både militärt och icke-militärt. Då arbetsgruppen inte erhöll finansiella medel från AMC är deras ambition mer begränsad än de fem finansierade arbetsgruppernas.

Höjdpunkter i gruppens arbete 2025 inkluderar:

- Startade programmet Effective Thesis Fellowship med den första gruppen bestående av tre MA-/PhD-kandidater.
- Deltog i tre externa event:
  - Workshop: The Impact of Military AI on Nuclear Escalation, 22–23 september 2025, Solna, Stockholm.
  - Workshop: Governance of Multi-Domain Escalation Risk, 17–18 november 2025, Stockholm.

- 2025 CAIF Summer Retreat, 6–9 juli 2025, Marlow, Storbritannien.
- Deltog i ett fellowship vid Oxford Martin AI Governance Initiative, genom Future Impact Group.

Publikationer

År 2025 var AMC:s mest produktiva år sett till publikationer. AMC:s forskning har under 2025 resulterat i en redigerad volym om kärnvapenförhandlingar, sju sakkunniggranskade artiklar, sju bokkapitel och ytterligare åtta publikationer i form av exempelvis policyrapporter och populärvetenskapliga skrifter. Då centrumet grundades så sent som 2021 och då det tar tid att investera i akademisk grundforskning är det naturligt att antalet publikationer hittills har ökat för varje år. En komplett lista på publikationer för 2025 finns i Appendix 1.

Externa forskningsmedel

AMC:s forskare söker aktivt externa medel för att kunna bedriva ytterligare forskning inom centrumet. Under 2025 erhöll vi medel för fyra olika projekt inom både freds- och konfliktforskning och kärnfysik. En komplett lista på beviljade projekt för 2025 finns i Appendix 2. Under året skickades totalt 14 ansökningar om extern finansiering (2 skickades in slutet av 2024 med beslut 2025). 29% av dessa ansökningar beviljades. Den genomsnittliga framgångsgraden för forskningsfinansiering är ofta betydligt lägre (för humaniora och samhällsvetenskap var exempelvis Vetenskapsrådets beviljandegrad 8% under 2025). Denna framgång är ett tecken på den höga vetenskapliga kvaliteten på forskningen som genomförs inom AMC.

Samverkan och utåtriktad verksamhet

FoK:s podd *Researching Peace* publicerade under året fyra avsnitt med fokus på kärnvapenedrustning och AMC:s arbete. Gäster var Siri Jansson, Stephen Herzog, Stephan Klement och Lars van Dassen. Teman som lyfts inkluderar framväxten av AMC Data, hoten mot kärnvapenordningen, Irans kärnvapenprogram och nya hot mot kärnsäkerhet.

Under hösten 2025 startade AMC en blogg och ett nyhetsbrev kallat *AMC Insights*. Nyhetsbrevet förväntas skickas ut 4-6 gånger per år och kommer att innehålla länkar till de senaste blogginläggen och poddavsnitten, samt information om AMC-aktiviteter som konferensen eller sommarskolan.

Under hösten 2025 fortsatte folkbildningssamarbete med Utrikespolitiska Institutet (UI) om olika aspekter av kärnvapen och nedrustning. Höstens aktiviteter bestod av två seminarier på Bokmässan i Göteborg. Teman för seminarierna var *Fred i Mellanöstern – en utopi?* och *Trump och den nya oredan*. Cirka 450 personer deltog,

däribland omkring 140 gymnasieelever. AMC gjorde även andra insatser för att öka kunskapen om kärnvapenedrustningsfrågor bland universitetsstudenter och gymnasieelever. En simuleringsövning hölls för studenter vid FoK och både Thomas Jonter och Ulrika Möller höll föredrag för samhällslärare i Uppsala respektive i Göteborg.

Dåvarande föreståndare Erik Melander deltog i panelen "Europas säkerhet 2025 – fred, eskalering eller kärnvapen?" på Folk och Försvars Rikskonferens. Under Almedalsveckan höll arbetsgruppsledare Magnus Öberg tillsammans med Erik Melander en presentation om pågående krig, kärnvapenhot och framtiden.

Med anledning av att 2025 markerar 80 år sedan bombningarna av Hiroshima och Nagasaki samorganiserade AMC ett panelsamtal med titeln *From Ashes to Insight – 80 years after Hiroshima and Nagasaki*. Panelen organiserades tillsammans med Svenska Läkare mot Kärnvapen och SIPRI. Från AMC medverkade Peter Wallensteen som delade insikter och lärdomar från forskningen på området. Till eventet kom ca 45 deltagare.

Också med anledning av uppmärksammandet av att det är 80 år sedan bombningarna av Hiroshima och Nagasaki, deltog flera arbetsgruppsledare vid *63rd Pugwash International Conference: 80 Years After the Atomic Bombing: Time for Peace, Dialogue and Nuclear Disarmament*. Vid konferensen ledde Thomas Jonter en arbetsgrupp om europeisk säkerhet och Masako Ikegami ledde en arbetsgrupp om Asien/Stilla havsregionen och kärnvapen.

Flera paneler och föredrag riktade till allmänheten hölls av AMC-knutna forskare. Bland annat medverkade Ulrika Möller i panelsamtalet 'Den nya atomåldern' inom formatet 'AW med forskare' på Pusterviksteatern i Göteborg. Ett par föredrag hölls för lokala Rotaryklubbar; exempelvis höll föreståndare Lisa Hultman den 6 augusti föredraget '80 sedan Hiroshimabomben – nedrustning i en tid av kärnvapenhot' i Uppsala och Thomas Jonter höll ett föredrag om Alva Myrdal på Armémuseum i Stockholm. I november deltog Masako Ikegami på en panel på Peace Dialogue i Hiroshima, som anordnades för skolungdomar av staden Kure och Pugwash Japan.

Peter Andersson höll föredraget 'Nuclear Weapons: Paths to Verified Disarmament' vid ett webinarium organiserat av NewComers4Nuclear. Organisationen fokuserar främst på att främja uppbyggandet av kärnkraft i länder som för närvarande inte har tillgång till det, men de intresserar sig även för icke-spridning av kärnvapen. Fokus är på afrikanska länder där de flesta av deras medlemmar finns.

Under 2025 deltog forskare knutna till AMC i flera medieframträdanden, bland annat i SVT, TV4, Sveriges Radio, DN, SvD, Svenska YLE, Göteborgs-Posten, Dagens ETC och Forskning och Framsteg. Medieförfrågningarna relaterade främst till Rysslands invasion av Ukraina, den nya administrationen i USA och uppmärksammandet av 80-årsdagen för bombningarna av Hiroshima och Nagasaki.

Dåvarande föreståndare Erik Melander höll ett föredrag vid kunskapsseminariet "Om

kärnvapenkriget kommer”. Seminariet riktade sig till riksdagens ledamöter, tjänstemän och partikanslianställda och arrangerades av Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna i Utrikesutskottet.

AMC samverkade med andra statliga aktörer, främst FOI och UD, med verksamhet inom området för att undvika duplicering av redan pågående forskning och för att diskutera hur AMC kan ge tvärvetenskapligt stöd till policyarbetet på nedrustningsområdet. Under hösten träffade föreståndaren chefen för UD:s Enhet för nedrustning, icke-spridning och exportkontroll (UD NIS) för att uppdatera om centrets arbete och för att få en förståelse för enhetens prioriteringar och behov. Dessutom deltog representanter för UD NIS i AMC:s Workshop on Nordic Security: Deterrence and Risk Reduction i december.

AMC samverkade med enskilda organisationer och civilsamhället, däribland Svenska Läkare mot Kärnvapen, The Simons Foundation Canada och Folk och Försvar, för att diskutera hur AMC kan bidra till att öka den allmänna medvetenheten om nedrustning, till offentlig debatt om nedrustningsarbetets utmaningar, och till utbyte av kunskap. Bland annat föreläste föreståndaren och en arbetsgruppsmedlem vid en journalistutbildning organiserad av Folk och Försvar. Vidare representerade Thomas Jonter AMC vid en workshop organiserad av The Simons Foundation Canada. Workshopen syftade till att skapa ett globalt nätverk för att främja utbildning om nedrustning.

AMC tog emot besök från Folk och Försvar, The Simons Foundation Canada, EU:s särskilda sändebud för nedrustning och icke-spridning Stephan Klement, samt Finlands vetenskapsredaktörers och -journalisters förening.

AMC fortsätter att hålla hemsidan uppdaterad med information om centrumets arbetsgrupper, dess forskning och dess samverkansarbete. Via LinkedIn, X och Instagram publicerar AMC kontinuerligt information om centrumets verksamhet.

AMC Data lades till på FN:s kontor för nedrustningsfrågors [lista över resurser](#) för utbildning om nedrustning och icke-spridning.

Arbetsgruppledare Sibylle Bauer är ordförande för det europeiska nätverket Nonproliferation and Disarmament Consortium, som är en viktig plattform för forsknings- och policyorganisationer inom nedrustningsfrågor. På den årliga konferensen i Bryssel deltog föreståndare och flera AMC-forskare.

Ekonomi

Finansiering av AMC sker genom anslag från regeringen, samt med medel från rektor för Uppsala universitet. Uppsala universitets gemensamma samfinansiering av AMC om 5 Mkr årligen från och med 2022 beslutades i Uppsala universitets verksamhetsplan. Det årliga anslaget från regeringen var 8,5 Mkr år 2025. Hela anslaget förbrukades under året. Av medlen från rektor förbrukades drygt 4,52 Mkr under 2025 och återstoden, c.a. 479 tkr, förs över till budgeten för 2026. Detta överskott kommer framförallt av att viss pågående verksamhet bokförs först 2026. Dessutom förbrukades knappt 30 tkr som överförts från 2024.

Under år 2025 hade fem av arbetsgrupperna sin egen budget. Arbetsgrupperna 3, 7 och 8 fick endast medel för enstaka aktiviteter eller insatser under året. AMC:s arbetsgrupper sökte ytterligare finansiering för att utöka forskningsmedlen till deras förfogande. Se Appendix 2.

APPENDIX 1.

Publikationer

Följande texter kopplade till AMC:s arbete publicerades under 2025:

Böcker och redigerade volymer

Svensson, Isak & Ulrika Möller (2025, red.) *Nuclear Negotiations: Conditions for effective nuclear diplomacy*, series 'Perspectives on global affairs', Springer.

Tidskriftsartiklar

Bloemendal, R. H. L., "Iran's demonstration in downblending its enriched uranium stockpile indicates a roughly even chance of signalling a diplomatic pathway to resolve its enriched uranium stockpile in future negotiations," *Janes Intell. Rev.*, Mar. 2025.

Hatz, Sophia, Noemi Dreksler, Baobao Zhang, och Kevin Wei. 2025. "Local US officials' views on the impacts and governance of AI: Evidence from 2022 and 2023 survey waves." *PLoS One* 20(10): e0332919.

Jonter Thomas & Emma Rosengren, "Challenging the hegemonic nuclear order avant la lettre. Alva Myrdal and the negotiation of the NPT". Forthcoming, *Cold War History*.

Gustavsson, C., P. Andersson, E. Branger, G. Christopher, J. Shin, and H. Wingo, "Modelling fissile production in the Experimental Light Water Reactor (ELWR) of North Korea," *Sci. Glob. Secur.*, 2025.

Grape, S., E. Branger, V. Fedchenko, C. Gustavsson, and R. E. Kelley, "Development of uranium and plutonium based nuclear weapons—what impacts the choice of fissile material route?", *J. Strateg. Trade Control*, Feb. 2025.

Göök, A., E. A. Sundén, P. Andersson, S. Jarl-Holm, P. Jansson, and C. Söderström, "Timestamped list-mode data from coincidence γ -ray spectrometry with HPGe detectors on air-filter samples," *Data Brief*, vol. 61, p. 111832, Aug. 2025.

Rosengren, Emma, Leena Vastapuu, Astrid Brodén & Minna Lyytikäinen, "Becoming NATO brothers: a feminist analysis of how government officials in Finland and Sweden reconciled national identity with NATO membership", *Cooperation and Conflict*, Kommande.

Bokkapitel

Bekaj, Armend, (2025) Sanctions for nuclear non-proliferation, in Clara Portela, Andrea Charron and Mirko Sossai (eds) *Elgar Encyclopedia of International Sanctions*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, pp. 268-270, <https://doi.org/10.4337/9781035339532>.

Hatz, Sophia. In press. "The Nuclear Analogy in AI Governance Research." In *Handbook on Global AI Governance*, redigerad av Magnus Lundgren och Markus Furendal, Edward Elgar Publishing. [Kapitel accepterat av redaktörerna; Avvaktar förlagets godkännande av boken] Tillgänglig på: <https://arxiv.org/abs/2510.21203>

Jonter, Thomas, [Olof Palme and the Peace Movements in Sweden in the Late Cold War Period](#), in (Eds. Luc-André Brunet and Eirini Karamouzi), *Beyond the Euromissile Crisis: Global Histories of Anti-Nuclear Activism in the Cold War*. Berghahn Books, 2025.

Möller, Ulrika (2025) 'First Banning Tests, then Banning Weapons: Lessons from Multilateral Negotiations for Nuclear Disarmament' in Svensson, Isak & Ulrika Möller (red.) *Nuclear Negotiations: Conditions for effective nuclear diplomacy*, series 'Perspectives on global affairs', Springer.

Svensson, Isak, "Success in nuclear negotiations: What is it? How can it be reached?" in Isak Svensson and Ulrika Möller (eds): *Nuclear Negotiations: Conditions for effective nuclear diplomacy*, series 'Perspectives on global affairs', Springer.

Svensson, Isak & Ulrika Möller (2025) 'The Fading Heartbeat of Nuclear Diplomacy, and its Remedy' in Svensson, Isak & Ulrika Möller (2025, red.) *Nuclear Negotiations: Conditions for effective nuclear diplomacy*, series 'Perspectives on global affairs', Springer.

Von Uexkull, Nina, och Sophia Hatz. Kommande. "Researching the Geopolitics of Sustainability: Opportunities and Limitations of AI." I *The Handbook on the Geopolitics of Sustainability*, redigerad av Björn-Ola Linnér, Henrik Carlsen, och Therese Bennich. Edward Elgar Publishing. [Kapitel accepterat av redaktörerna; Avvaktar förlagets godkännande av boken]

Övriga publikationer

Andersson Sunden, E., E. Arnqvist, C. Gustavsson, R. E. Kelley, and P. Andersson, "Delayed Phase Neutron Energy (DAPHNE) analysis for discrimination of fissile and fertile uranium.", Preprint av artikel: <https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-567299>.

Chernavskikh, Vladislav & Jules Palayer, *Impact of Military Artificial Intelligence on Nuclear Escalation Risk*, SIPRI

Erästö, Tytti, *Clearing the Path for Nuclear Disarmament: Confidence-building in the Korean Peninsula*, SIPRI

Herzog, Stephen, "Layered Verification: Irreversible Nuclear Disarmament and Highly Latent Nuclear States", VERTIC Report

Jonter, Thomas, Astrid Brodén & Emma Rosengren, [Nuclear arms control, non-proliferation and disarmament in the Nordic region: Lessons from the past and possible routes ahead | Utrikespolitiska institutet](#) UI Report 2/2025

Montgomery, Alexander H. [The Nonproliferation Implications of the Spread of Emerging Technologies](#), roundtable at H-Diplo | Robert Jervis International Security Studies Forum: Nuclear Nonproliferation and Emerging Technologies

Su, Fei, Wilfred Wan, Lora Saalman & Vladislav Chernavskikh, *Pragmatic Approaches to Governance at the Artificial Intelligence–Nuclear Nexus*, SIPRI

Wallenstein, Peter & Armend Bekaj (2025) *Preventing Proliferation of Nuclear Weapons: The Role of Sanctions*. Notre Dame: Keough School of Global Affairs, <https://doi.org/10.7274/30273382>.

Datapublicering

Jansson, P., "Data for: Timestamped list-mode data from coincidence γ -ray spectrometry with HPGe detectors on air-filter samples," Jan. 2025, doi: 10.57804/0tjh-3b49.

Studentarbeten

Bernroth, C., "Simulering av bestrålning och utbränning av vapengradigt plutonium som MOX-bränsle i lättvattenreaktor." Uppsala University, Applied Nuclear Physics, p. 26, 2025.

Ivarsson Biebel, E., E. Andersson Sundén, and P. Andersson, "Analys av Minsta Detekterbara Aktivitet i gamma-koincidensspektrometern GeCo," Uppsala University, Applied Nuclear Physics, 2025.

Urval konferenspresentationer

Bernroth, C., "Simulating irradiation and depletion of weapons-grade plutonium as MOX fuel in a light-water reactor," the Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Bloemendal, R. H. L. "Iran's demonstration in downblending its enriched uranium stockpile indicates a roughly even chance of signalling a diplomatic pathway to resolve its enriched uranium stockpile in future negotiations," the Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Cansın Karakuş, Doğukan, "Incentives and Confidence-building Over Coercion: Turkey and Brazil's Mediation of the Tehran Agreement Amid the Iranian Nuclear Crisis", Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Cassano, Giacomo & Sophia Hatz, "Applying Advanced AI to Political Challenges in Nuclear Verification", Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Dar, S. et al., "Development of a background model for coincidence gamma-ray spectrometry measurements in radionuclide monitoring.", conference poster, CTBT SnT, 2025.

Gustavsson, C., et al., "Advanced course on verification of nuclear test explosions.", Advanced course on verification of nuclear test explosions, ND2025, Madrid.

Jonter, Thomas, "The Use of Atomic Bombs in Hiroshima and Nagasaki: Swedish Perceptions, 1945-49", Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Kelley, R., "Understanding the Modern Gas Centrifuge," the Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Rodriguez, J. Luis, "Latin America and the Making of the Nuclear Club", Alva Myrdal Centre (AMC) Annual Conference 2025.

Rosengren, Emma & Hebatalla Taha, "Rethinking Nuclear Order: Feminist Interventions and the Politics of the New Agenda Coalition". Presenterad vid AMC-konferensen och European International Studies Association (EISA) i Bologna i slutet av augusti.

APPENDIX 2.

Beviljade och pågående ansökningar om extern finansiering av forskningsprojekt			
Projekt	Finansiär	Utfall	Ansvarig sökande
The Sanctions and Nuclear Disarmament Dataset	Avdelningen för forsknings- och samverkansstöd, Uppsala universitet	Beviljades: 100 000kr för 2025	Armend Bekaj
AI Coercive Capabilities: Concepts and Measurements	Cooperative AI Foundation (CAIF)	Beviljades: 319 195kr aug 2025 – sep 2026	Sophia Hatz
The Politics of Verification in Frontier AI Governance	Wallenberg AI, Autonomous Systems and Software Program - Humanity and Society (WASP-HS)	Beviljades: 180 000kr nov 2025 – okt 2026	Sophia Hatz och Magnus Lundgren
Arkivbaserad nukleär arkeologi för att uppskatta produktion av fissilt material	KVA	Beviljades: 200 000kr 2026	Cecilia Gustavsson